

7^ο Γυμνάσιο Κερατσινίου

Πολιτιστικό πρόγραμμα
60 χρόνια από το θάνατο του
Άγγελου Σικελιανού
«Πέντε ποιήματα»

Σχολ. Έτος : 2011-12

Πολιτιστικό πρόγραμμα
60 χρόνια από το θάνατο του
Άγγελου Σικελιανού
«Πέντε ποιήματα»

Υπεύθυνοι προγράμματος:

Αυγή Καρότση ΠΕ08

Πέτρος Τάγκας ΠΕ02

Συμμετείχαν οι μαθητές:

- Κελενίδη Ανθή – απαγγελία
- Σγούρος Δημήτρης – απαγγελία
- Ελένη Σεργιανίδη – κείμενα και απαγγελία
- Κάππα Ηλιάνα – κείμενα και απαγγελία
- Παναγιωτοπούλου Λέλα – απαγγελία
- Καραμπλή Βασιλική – απαγγελία
- Μελέτη Καλομοίρα – ζωγραφική
- Μαρούδα Δέσποινα – ζωγραφική
- Αγαθάκης Βασίλειος – ζωγραφική
- Γιαννούκας Κων/νος – ζωγραφική
- Αγαθάκη Αικατερίνη – ζωγραφική
- Κουριδάκης Νικόλαος – ζωγραφική
- Καρδερίνη Ευγενία – ζωγραφική
- Κονταράτου Θεανώ – Νεκταρία – ζωγραφική

* Οι μαθητές της ομάδας συμμετείχαν στην επιλογή των ποιημάτων και την ηλεκτρονική σελιδοποίηση.

Μερικοί μαθητές της ομάδας απαγγέλουν ποιήματα στην σχολική εκδήλωση που παρουσιάστηκε το πρόγραμμα:

Εισαγωγή

- Φέτος συμμετείχαμε στο Πολιτιστικό πρόγραμμα προς τιμή του **ποιητή Άγγελου Σικελιανού** με αφορμή τα εξήντα χρόνια από το θάνατό του. Θα σας παρουσιάσουμε **εικονογραφημένα πέντε ποιήματά** του:

- ❖ ΖΩΦΟΡΟΣ
- ❖ Ο ΔΩΔΕΚΑΕΤΗΣ
- ❖ ΣΤ' ΟΣΙΟΥ ΛΟΥΚΑ ΤΟ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ
- ❖ ΤΡΕΧΑΝΤΗΡΑ
- ❖ ΑΝΑΔΥΟΜΕΝΗ

ΖΩΦΟΡΟΣ

Με φτέρνα ως μήλο κόκκινο χτυπώντας
τα πλευρά των αλόγων, φουντωμένη
που φλέβα κλαδωτή κι ο ιδρός κολλώντας
στην κοιλιά και στα νύχια κατεβαίνει·

και με την απαλάμη σαλαγώντας
στο λαιμό, πού 'ν' η τρίχα χωρισμένη
σαν το φτερό του κύκνου, αναδεμένοι
με σκιάδι ή με στεφάνι, παν ορμώντας...

Η γη στο κάμα ανοίγει... Το τζιτζίκι
στις ελιές διαλαλεί μια ανάερη νίκη...
- η λιτανεία τον πέπλο τώρα βγάνει·

και με το λίγο αγέρι φεύγει πρίμα
χορευτό των ατιών το πλούσιο κύμα,
κάλπασμα, τετραπόδισμα ή ραβάνι....

Λίγα λόγια...

- Ο Άγγελος Σικελιανός γεννήθηκε στη Λευκάδα το 1884 και πέθανε στην Αθήνα το 1951.
- Έγραψε ποίηση, πεζά κείμενα και τραγωδίες.
- Μεταφράστηκε σε πολλές γλώσσες και ήταν υποψήφιος για το Νόμπελ Λογοτεχνίας.
- Τέλος, αναβίωσε το αρχαίο Ελληνικό θέατρο με τις Δελφικές εορτές.

Ο ΔΩΔΕΚΑΕΤΗΣ

Στη θύρα γνέθ' η Μάνα του· κι ' Αυτός μες στο χορτάρι,
που τονε σκέπει ολόσωμο και που στεγνό ευωδά,
κρατεί ανοιχτόν, αγνάντια του, μικρόν αλφαβητάρι,
στυλώνει κάθε γράμμα του κι' αριά το τραγουδά...

Σα λάγιο, μες στα λούλουδα, γαλάριο να' ναι κριάρι,
φαντάζει το σγουρόσαρκο παιδιάτικο κορμί·
βαθιά λακκάκια, σφραγιστή της δύναμής του η χάρη
κρυφαναβράει στα μέλη του γαλήνια και θερμή...

Γλυκιά τον ζών' η συννεφιά με τα λουλούδια γύρα.
οι χελιδόνες δίπλα του, στη χλόη το στήθος παν...
Ώσπου ανεπάντεχη αναπονοιά, μες στων αγρών την πύρα,
αριές βροχής σταλαγματιές στα χώματα χτυπάν.

Και καθώς κάνει, ακούγοντας, στο λόγγο το δαμάλι,
π' ωσάν τη φύση ολάκερη στεφάνι να φορεί
από τα θάμνα ανάμεσα σηκώνει το κεφάλι,
κοιτώντας μ' αργοκίνητη ματιά και λαμπερή,

σαν ανασάνει τη νοτιά, το μύρο που πληθαίνει
της πρασινάδας περισσό, παρόμοια το παιδί,
τα μάτια μέσ' απ' το χαρτί, στο χτύπο που βαθαίνει
την ευωδιά τριγύρα του, σηκώνει για να ιδεί!

Τα χέρια απλώνει στη βροχή, και κάθε που του ραίνει
τη φούχτα, το κεφάλι του διαβατική σταλιά
σ' ουρανικό αναγάλλιασμα τα σωθικά του ευφραίνει,
άγιο φιλί στο μέτωπο και χάδι στα μαλλιά...

Της πλάσης σα να γεύεται σε δυό σταλιές το μάννα,
από τη θύρα ασάλευτος τον αγρυπνάει τρανός
ο ίσκιος που ρίχνει απάνω του η ακοίμητή του Μάνα,
κ' είναι, θαρρεί, πατέρας του μονάχα ο ουρανός....

Λίγα λόγια...

- Στα πλαίσια του προγράμματος συμμετείχαμε στην εκδήλωση του «Ιδρύματος Ευγενίας Λασκαρίδη» στις 23.1.2012 στην οποία μας μίλησαν για τη ζωή του Σικελιανού.
- Επιπλέον, παρακολουθήσαμε κινηματογραφική ταινία βασισμένη στο ποίημά του: «Στ' οσίου Λουκά το Μοναστήρι»

ΣΤ' ΟΣΙΟΥ ΛΟΥΚΑ ΤΟ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ

Στ' Όσιου Λουκά το μοναστήρι, απ' όσες
γυναίκες του Στειριού συμμαζευτήκαν
τον Επιτάφιο να στολίσουν, κι όσες
μοιρολογήστρες ως με του Μεγάλου
Σαββάτου το ξημέρωμα αγρυπνήσαν,
ποια να στοχάση – έτσι γλυκά θρηνούσαν!-
πως κάτου απ' τους ανθούς, τ' ολόαχνο σμάλτο
του πεθαμένου του Άδωνη ήταν σάρκα
που πόνεσε βαθειά;

Γιατί κι ο πόνος
στα ρόδα μέσα κι ο Επιτάφιος Θρήνος,
κι οι αναπνοές της άνοιξης που μπαίνουν
απ' του ναού τη θύρα αναφτερώναν
το νου τους στις Ανάστασης το θάμα,
και του Χριστού οι πληγές σαν ανεμώνες
τους φάνταζαν στα χέρια και στα πόδια,
τι πολλά τον σκεπάζανε λουλούδια
που έτσι τρανά, έτσι βαθειά ευωδούσαν!...
Αλλά το βράδυ το ίδιο του Σαββάτου,
την ώρα που απ' την Άγια Πύλη το ένα
κερί επροσάναψε όλα τ' άλλα ως κάτου
κι' απ' τ' Άγιο Βήμα σάμπως κύμα απλώθη
το φως ως με την ξώπορτα, όλοι κι όλες
ανατριχιάξαν π' άκουσαν στη μέση
απ' τα «Χριστός Ανέστη» μιαν αιφνίδια
φωνή να σκούζει: «Γιώργαινα, ο Βαγγέλης!...»
Και να· ο λεβέντης του χωριού, ο Βαγγέλης,
των κοριτσιών το λάμπασμα, ο Βαγγέλης
που τον λογιάζαν όλοι για χαμένο
στον πόλεμο· και στέκονταν ολόρτος

στης εκκλησιάς τη θύρα, με ποδάρι
ξύλινο και δε διάβαινε τη θύρα
της εκκλησιάς, τι τον κυττάζαν όλοι
με τα κεριά στο χέρι, τον κυττάζαν
το χορευτή που τράνταζε τ' αλώνι
του Στειριού, μια στην όψη, μια στο πόδι,
που ως να το κάρφωσε ήταν στο κατώφλι
της θύρας, και δεν έμπαινε πιο μέσα!...
Και τότε – μάρτυράς μου νάναι ο στίχος,
ο απλός κι αληθινός ετούτος στίχος –
απ' το στασίδι πούμουνα στημένος
ξαντίκρυσσα τη μάνα, απ' το κεφάλι
πετώντας το μαντήλι, να χυμήξει
σκυφτή και ν' αγκαλιάσει το ποδάρι,
το ξύλινο ποδάρι του στρατιώτη,
-έτσι όπως το είδα ο στίχος μου το γράφει,
ο απλός κι αληθινός ετούτος στίχος –
και να σύρει απ' τα βάθη της καρδιάς της
ένα σκούξιμο: «Μάτια μου...Βαγγέλη!».
Κι ακόμα, - μάρτυράς μου νάναι ο στίχος,
ο απλός κι αληθινός ετούτος στίχος –
ξωπίσωθέ της, όσες μαζευτήκαν
από το βράδι της Μεγάλης Πέφτης,
νανουριστά, θαμπά για να θρηνήσουν
τον πεθαμένον Άδωνη, κρυμένο
μες στα λουλούδια, τώρα να ξεσπάσουν
μαζί την αξεθύμαστη του τρόμου
κραυγή, που ως το στασίδι μου κρατιόμουν,
ένας πέπλος μου σκέπασε τα μάτια!...

Λίγα λόγια...

- Πραγματοποιήσαμε μια ακόμα εκδρομή στη Σαλαμίνα που επισκεφτήκαμε το σπίτι του ποιητή στη Φανερωμένη.

ΤΡΕΧΑΝΤΗΡΑ

Καταμεσίς ανέμου η τρεχαντήρα,
με τα πανιά της τόξα τεντωμένα,
του διακιού τη στερνήν επήρε γύρα
στα γαλανά βουνά τα γυμνωμένα...

Κι ο αιθεροδρόμος βόγγος που επλημμύρα
στα ξάρτια, στα πρυμνήσια, στην αντένα
-δελφίνια παρατρέχανε ολοένα-
την έκρουε μες στο κύμα, ολόρτη λύρα!

Δίκοπη σπάθα εξέσκιζε η καρίνα...
Κι ο αφρός στην πρύμνα, χώριος σε δυο κρίνα,
των σταλιών ανατίναζε το σείστρο...

Σαν, μ' ένα «λάσκα!» - ο ήλιος, μεσουράνει-
στων Σαλώνων εμπήκε το λιμάνι
με τον καταμεσήμερο μαίστρο!

ΤΡΕΧΑΝΤΗΡΙ

ΒΑΣΙΛΗΣ ΑΓΑΠΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΝΑΔΥΟΜΕΝΗ

Στο ρόδινο μακάριο φως, νά με, ανεβαίνω της αυγής,
με σηκωμένα χέρια.

Η θεία γαλήνη με καλεί του πέλαου, έτσι για να βγω
προς τα γαλάζια αιθέρια...

Μα ώ οι άξαφνες πνοές της γης, που μες στα στήθια μου χιμάν
κι ακέρια με κλονίζουν!

Ω Δία, το πέλαγο είν' βαρύ, και τα λυτά μου τα μαλλιά
σαν πέτρες με βυθίζουν!

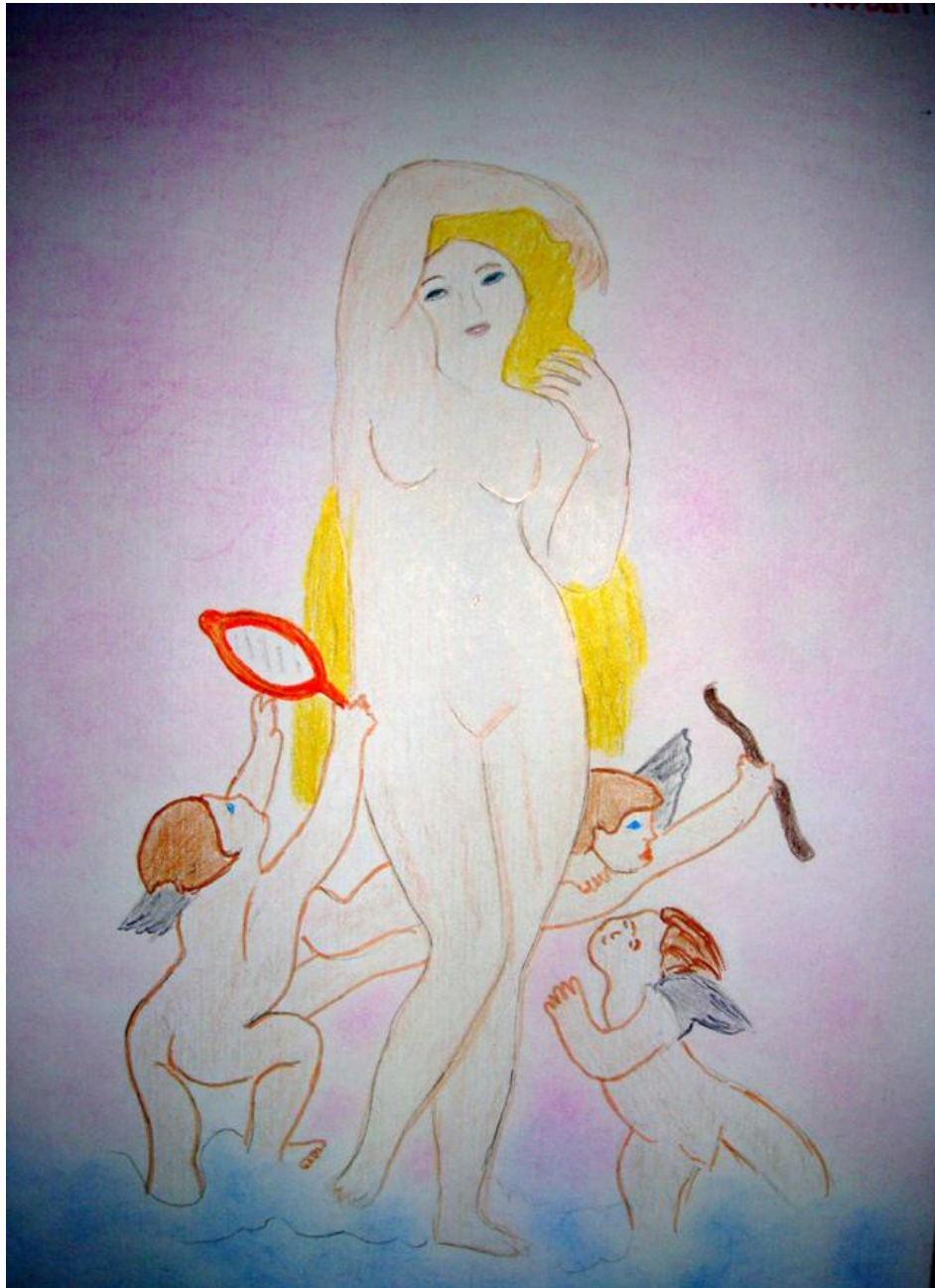
Αύρες, τρεχάτε· ω Κυμοθήη, ω Γλαύκη· ελάτε, πιάστε μου
τα χέρια απ' τη μασκάλη.

Δεν πρόσμενα, έτσι μονομιάς, παραδομένη να βρεθώ
μες στου Ήλιου την αγκάλη...

Ευχαριστίες

- Θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε το διευθυντή του σχολείου κ. Τάγκα Πέτρο,
- τους καθηγητές κ.κ. Κανδύλη Λεώνα, Κουγιούλη Ελένη και Τρούλο Παναγιώτη που μας συνόδευσαν στις εκδρομές και
- τον καθηγητή κ. Μουρατίδη Χρήστο για την τεχνική υποστήριξη.